

Hội thảo quốc tế “Tăng cường sự tham gia xã hội trong chăm sóc người cao tuổi: Đối thoại chính sách và trao đổi kinh nghiệm thực tiễn giữa các cộng đồng địa phương ở Việt Nam, Nhật Bản và Vương quốc Anh”

Trong hai ngày từ 2-3/5/2018, tại Hà Nội, Viện Nghiên cứu Gia đình và Giới (thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam) đã tổ chức Hội thảo quốc tế *Tăng cường sự tham gia xã hội trong chăm sóc người cao tuổi: Đối thoại chính sách và trao đổi kinh nghiệm thực tiễn giữa các cộng đồng địa phương ở Việt Nam, Nhật Bản và Vương quốc Anh*. Hội thảo nhằm mục đích phân tích và chia sẻ kinh nghiệm về hệ thống chính sách, phúc lợi xã hội và thực tiễn chăm sóc người cao tuổi ở cấp gia đình, cộng đồng từ phía các nhà nghiên cứu, nhà quản lý, người hoạt động thực tiễn về người cao tuổi ở ba đất nước có cả những điểm tương đồng và khác biệt về kinh tế, văn hóa là Việt Nam, Nhật Bản và Vương quốc Anh. Tham dự Hội thảo có đông đảo các đại biểu, các học giả đến từ các viện nghiên cứu, trường đại học, các tổ chức quốc tế, tổ chức phi chính phủ với 16 báo cáo, được chia làm 3 phiên thảo luận.

Các tham luận và ý kiến trao đổi tại Hội thảo đã tập trung phân tích từ nhiều góc độ lý thuyết và hướng áp dụng các mô hình chăm sóc người cao tuổi trong bối cảnh già hóa dân số hiện nay, chỉ ra những cơ hội và thách thức từ việc già hóa dân số và những vấn đề chính sách được đặt ra để thích ứng với tốc độ già hóa dân số cao.

Chăm sóc người cao tuổi là chủ đề nhận được sự quan tâm ngày càng cao cả về phương diện lý thuyết và thực tiễn, nhất là trong bối cảnh ở các xã hội châu Á hiện

nay với các vấn đề nảy sinh, như vấn đề di cư, áp lực công việc, xu hướng cá nhân hóa và biến đổi cấu trúc chức năng gia đình, những điều đó đang đặt ra nhiều thách thức đối với công tác chăm sóc người cao tuổi và đạo hiếu truyền thống. Vấn đề già hóa dân số với tỷ lệ nhanh cũng là thách thức lớn đối với Việt Nam nói riêng và các nước nói chung về hệ thống chăm sóc và an sinh xã hội cũng như các lĩnh vực khác (kinh tế, lao động, cơ sở hạ tầng, chính sách, quan hệ gia đình, đời sống tinh thần...). Bởi vậy, có nhiều vấn đề cần được quan tâm nghiên cứu như: sự thích nghi, tự thay đổi, hội nhập với quá trình hiện đại hóa và nền kinh tế thị trường của người cao tuổi; sự chuyển đổi vai trò của từng chủ thể trong chăm sóc người cao tuổi hiện nay; những yếu tố thể chế và cấu trúc cần đặt ra nhằm đáp ứng nhu cầu chăm sóc người cao tuổi.

Theo các đại biểu, ở Anh, tốc độ già hóa nhanh và dân số cao tuổi chiếm 21% dân số vào năm 2016, cùng với đó là sự gia tăng nhanh chóng số lượng và chi phí liên quan đến chăm sóc người cao tuổi. Ở Nhật Bản đã xây dựng chương trình bảo hiểm suốt đời trong chăm sóc người cao tuổi với nỗ lực có sự tham gia cân bằng giữa gia đình, cộng đồng và thị trường nhằm cung cấp các gói chăm sóc đa dạng cho nhóm dân số này. Đặc biệt, các đại biểu nhấn mạnh những đặc điểm văn hóa - xã hội trong liên quan với công tác chăm sóc người cao tuổi ở Việt Nam hiện nay. Các ý kiến cũng chỉ ra những nỗ lực của Việt Nam hiện nay trong việc xây dựng và hoàn thiện khung thể chế và dịch vụ chăm sóc người cao tuổi trên cơ sở phối hợp với gia đình, các tổ chức đoàn thể và tư nhân.

PHẠM NGUYỄN